

Література

1. Звіт «Український IT-сектор: огляд публічно доступних даних та прогалін в інформації по ринку» 51с.
2. Д.Ю. Коваль, В.М. Синеглазов, О.І. Чумаченко “СИНТЕЗ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ГЛИБОКОЇ НЕЙРОННОЇ МЕРЕЖІ” ISSN 1561-5359. Штучний інтелект, 2016, № 3
3. <https://www.qlearsite.com/organisational-fitness>
4. <https://www.qlearsite.com/employee-engagement>

УДК: 330.341

Ганна Янголь

*к.е.н., фахівець проєктного офісу
бюджетної організації з охорони здоров'я м.Севастополя
anna.buglak@gmail.com*

ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

DIGITAL ENTERPRISE DEVELOPMENT FACTORS IN UKRAINE

ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УКРАИНЕ

Анотація. Досліджено пріоритетні аспекти розвитку цифрового підприємництва та створення регіональної екосистеми, охарактеризовано рівень цифровізації економіки України.

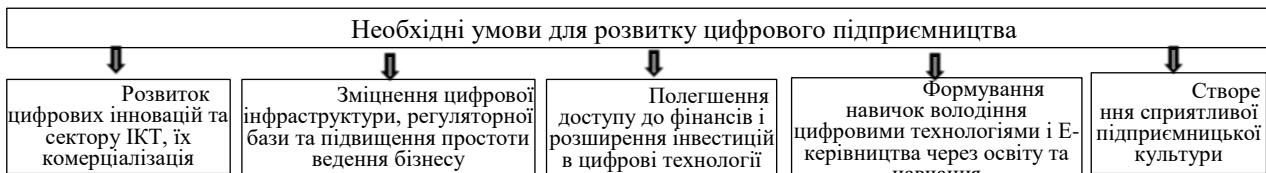
Abstract. The priority aspects of the development of digital entrepreneurship and the creation of a regional ecosystem are investigated, the level of digitalization of the Ukrainian economy is characterized.

Аннотация. Исследованы приоритетные аспекты развития цифрового предпринимательства и создания региональной экосистемы, охарактеризован уровень цифровизации экономики Украины.

Перехід економіки до цифрової епохи визначає виникнення нових зв'язків і відносин, що призводять до кардинальних змін та вимог до ведення підприємницької діяльності. Зміни бізнес-середовища та поведінки споживачів розкривають ряд можливостей для підприємств, здатних адаптуватися до нових параметрів на основі використання функціональних можливостей цифрових технологій, які здатні оптимізувати гнучкість ланцюга постачань, більш глибоке розуміння внутрішніх бізнес-процесів, значну диференціацію продукції, а також мають основоположне значення для стратегії компаній і стійкої конкурентної переваги у майбутньому. Таким чином, прискорення темпів технологічних змін не стільки збільшує ризики і загрози для існуючих бізнес-моделей, як відкриває нові можливості на всіх рівнях державного і суспільного розвитку.

Наразі цифровізація вітчизняної економіки відбувається на основі Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 рр.[2], яка передбачає здійснення заходів щодо впровадження відповідних стимулів для цифровізації економіки, інструментів розвитку цифрових інфраструктур, визначає критичні сфери та проєкти цифровізації, стимулювання внутрішнього ринку виробництва, використання та споживання цифрових технологій. Стосовно цифровізації реального сектору економіки, пріоритетом державної промислової політики Концепція визначає стимулювання розвитку Індустрії 4.0 у трьох напрямках: створення інфраструктури Індустрії 4.0 (індустріальних парків, галузевих центрів технологій тощо); доступ до капіталу для створення нових інноваційних виробництв; розвиток цифрових навичок для підготовки персоналу, здатного працювати з релевантними технологіями. Для чого першочерговим вважається впровадження таких ініціатив як таргетинг; впровадження кращих IT- практик у промисловості; створення інжинірингових кластерів; офіційне визнання міжнародних стандартів Індустрії 4.0 та їх державна підтримка.

Вважаємо, що саме переслідування Концепції через відповідне політичне втручання із забезпеченням необхідних умов (рис.1) здатне прискорити створення нових бізнес-можливостей і нового цифрового вітчизняного бізнес-середовища.

Рис. 1. Необхідні умови для розвитку цифрового підприємництва

Джерело: адаптовано з [4]

Пріоритетною ж умовою розвитку цифрового підприємництва є наявність відповідного інноваційного ландшафту, про стан якого слід судити на основі обсягу НДДКР та глобальних відповідних рейтингів. Так, за підсумками 2018 р., валові внутрішні витрати на НДДКР в Україні склали \$ 2436,0 млн або лише 0,7 % ВВП (для порівняння: в США 2,7%, в Китаї 2%, РФ : 1,1%, а найвищий показник в Ізраїлі 4,2% та Пвд. Кореї (4,3%)[6]. Ключовими недоліками при цьому є відносно низький внесок бізнесу в валові внутрішні витрати на НДДКР, який в Україні становить лише 30,1 % (для порівняння: в США 63,6%, в Китаї 76, 5%, РФ : 30,2 %, в Ізраїлі 34,7%)[5], а також низький рівень інноваційної активності українських компаній. З точки зору загального інноваційного ландшафту, в країні помітний прогрес. У 2019 році за якістю ділового середовища країна зайняла 64-е місце в рейтингу Світового банку за простотою ведення бізнесу[3] (у 2014 році: 112-му місце). Зараз країна наближається до Індії (63-е місце), Болгарії (61-е) та Італії (58-е). У глобальному рейтингу інновацій Україна зайняла 47-е місце (63-е в 2014), наздоганяючи РФ (46-е); а в глобальному рейтингу конкурентоспроможності за 2019 тільки 85 місце[7]. У індексі мережевої готовності Всесвітнього економічного форуму (NRI)[8], який відображає технологічну готовність, вимірюючому схильність країн до використання можливостей, пропонованих інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ), Україна посідає 67-е місце (81-е у 2014).

Невідповідність інноваційного розвитку вітчизняних підприємств сьогоденним реаліям підтверджує і Mind Innovation Index 2019 [1] (MIN'19)- запровадження та дослідження у рамках якого відбувалось на основі аналізу рівня інноваційності 50 найбільших українських компаній у 10 різних галузях, їхньої здатності змінюватися та відповідати викликам часу за критеріями інноваційності продукту, бізнес-процесів, бізнес-моделі, в роботі з клієнтами та готовності до змін. Згідно MIN '19, частка українських компаній, що наважуються здійснювати цифрову трансформацію власних бізнес-моделей та запроваджувати інновації є надзвичайно низькою. Найпрогресивнішими ж визнано такі компанії як Приватбанк (MIN 83), Сільпо-Фуд (80), Агропросперіс (78) та Нова Пошта (76).

Згідно мейнстріму досліджень в області інноваційного розвитку підприємництва, для використання усіх можливостей від цифровізації необхідною є наявність відповідного бізнес-середовища - регіональної екосистеми [9], націленої на вибіркові заходи щодо підтримки появи підприємств з інноваційними бізнес-моделями, а також їх розвиток і зростання. Така екосистема має охоплювати набір взаємозв'язаних підприємницьких суб'єктів (як потенційних, так і існуючих), підприємницькі організації (венчурні фірми, банки), установи (університети, державні органи) і підприємницькі процеси (рівень бізнес-народжуваності, кількість зростаючих підприємств); а її ядром має бути одно або декілька великих успішно створених цифрових підприємств, головна роль яких полягає в свідомому культивуванні самої екосистеми, а також розповсюдженні результатів власних досліджень і розробок.

Основою функціонування цифрової екосистеми має бути: наявність спеціалізованого і мотивованого людського капіталу, відкритого для інновацій; динамічна система зв'язків між усіма зацікавленими сторонами; ціннісно-орієнтована управлінська культура; адаптаційна організаційна модель та інформаційні системи. Незважаючи на складність створення екосистеми, її особливості та функціональні можливості здатні активно сприяти цифровому підприємству, оскільки вони зосереджені на розвитку інтелектуального капіталу, направлено на підтримку зростання компаній, працюючих з «дизруптивними інноваціями».

Таким чином, цифрову трансформацію економіки здатна забезпечити активна взаємодія між урядом, приватним сектором, дослідницькими організаціями та університетами з відповідною реалізацією ключових державних програм, впровадженням нових технологій і бізнес-моделей,

проактивним реагуванням на технологічні та економічні виклики, а також на швидкість впровадження інновацій. Сильна і ефективно функціонуюча екосистема є основою для технологічного прориву у ракурсі розвитку цифрового підприємництва у нашій країні.

Література

1. Індекс інноваційності українських компаній. Mind, 2019. <https://mind.ua/publications/20203121-mind-innovation-index-2019-shtuchnij-intelekt-ale-piratskij-soft>
2. Розпорядження КМУ № 67-р 17.01.2018 «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1065 від 04.12.2019. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
3. Doing Business 2020 World bank <https://www.doingbusiness.org/>
4. Fuelling Digital Entrepreneurship in Europe. Strategic policy forum on digital entrepreneurship, European Commission, www.ec.europa.eu/growth/industry/policy/advanced-technologies/strategic-policy-forum-digital-entrepreneurship_en
5. Global Innovation Index 2019: Creating Healthy Lives—The Future of Medical Innovation. Cornell University, INSEAD, 2020. https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019.pdf
6. Global spending on R&D. UNESCO Institute for Statistics, 2019. <http://uis.unesco.org/apps/visualisations/research-and-development-spending/G>
7. The Global Competitiveness Index 4.0 2019 Rankings. World Economic Forum, 2020. http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf
8. The Network Readiness Index 2019: Towards a Future-Ready Society. Portulans Institute, 2019, Washington D.C., USA. <https://networkreadinessindex.org/wp-content/uploads/2020/03/The-Network-Readiness-Index-2019-New-version-March-2020.pdf>
9. Thomas A., Passaro R., Quinto I. (2019) Developing Entrepreneurship in Digital Economy: The Ecosystem Strategy for Startups Growth. DOI: <http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.85423>

УДК 330.3

Валентина Лаврененко

*канд. екон. наук, доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»
valentya.lavrenenko@kneu.ua*

Дар'я Палатай

*студентка 5 курсу факультету економіки та управління
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»
dpalatay@gmail.com*

ІНСТРУМЕНТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА ТА НЕРУХОМОСТІ

INSTRUMENTS FOR INNOVATIVE DEVELOPMENT IN THE FIELD OF CONSTRUCTION AND REAL ESTATE

ИНСТРУМЕНТЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В СФЕРЕ СТРОИТЕЛЬСТВА И НЕДВИЖИМОСТИ

Анотація. Досліджено інноваційні рішення на підприємствах у сфері будівництва та нерухомості. Виявлено можливості покращення менеджменту для підприємств галузі на основі використання цифрових рішень, нових матеріалів та інформаційних технологій.

Abstract. Innovative solutions at enterprises in the field of construction and real estate are studied. Opportunities for improving management for enterprises in the industry through the use of digital solutions, new materials and information technology have been identified.